

Stanovisko

**k bodu č. 1 programu 15. schôdze Výboru NR SR pre zdravotníctvo , ktorá sa uskutoční
19.6.2024 o 13:00 hod. v budove kancelárie NR SR:**

„Nepripojenie sa Slovenskej republiky k aktualizácii medzinárodných zdravotníckych predpisov ako jedinej krajiny na svete v rámci Svetovej zdravotníckej organizácie.“

Medzinárodné zdravotné predpisy (IHR) sú už niekoľko desaťročí nástrojom, ktorým medzinárodné spoločenstvo chráni svet pred mimoriadnymi zdravotnými problémami. Tieto predpisy sú dôležitým technickým rámcom, ktorý pomáha a pomáha predchádzať a chrániť pred šírením infekčných chorôb. Prijatie pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov IHR na 77. svetovom zdravotnom zhromaždení (WHA77) by malo pomôcť zvýšiť transparentnosť a aktuálnosť informácií, zlepšiť spravodlivý prístup ku kritickým zdravotníckym produktom a celkovo prispôsobiť architektúru globálnej zdravotnej bezpečnosti svojmu účelu pri súčasnom zachovaní plného rešpektovania suverenity štátov. Aktualizované nariadenia odrážajú získané poznatky vrátane skúseností z COVID-19. Prostredníctvom IHR zabezpečíme vyššiu mieru preventívnych možností a posilnenie schopností reagovať na novovzniknuté hrozby.

V globálnej kríze, akou je pandémia, je potrebné sily a opatrenia koordinovane spojiť. Spravodlivo a transparentne využiť potenciál firiem vyrábajúcich potrebné komodity ako sú lieky, vakcíny, dezinfekcia, osobné ochranné prostriedky (rúška, rukavice, ochranné odevy, a pod.) s cieľom zachrániť čo najviac ľudských životov. Generálny riaditeľ WHO rozhoduje na základe materiálov a analýz založených na EBM, EBPH a EBP, ktoré mu predkladajú členské štáty, experti WHO v danej problematike a jeho poradné orgány.

Súčasný svet s meniacimi sa demografickými, spoločenskými, technologickými a environmentálnymi faktormi spolu s nárastom medzinárodného cestovania a obchodu predstavuje vysoké riziko vzniku nových pandémiei. Pozorujeme epidemiologické problémy vyvolané novými ale aj staronovými (emergentnými a reemergentnými) mikroorganizmami. Už dlhšie evidujeme napr. vtáčie chrípkové vírusy s vysokým pandemickým potenciálom. Celosvetovo okrem infekcií v chovoch hydiny sú zaznamenávané aj ochorenia ľudí, ktorí sa infikovali od zvierat. Zatiaľ nebol potvrdený kontinuálny prenos z človeka na človeka, ale celosvetový nárast počtu humánnych ochorení je ukazovateľom vzniku možnej novej pandémie chrípky s globálnym dopadom.

Pandémia má globálny charakter, prijatie efektívnych opatrení je veľmi zložitá s rozsiahlym dopadom na spoločnosť, a preto sa musíme na ďalšie pandémie adekvátne pripraviť. Vyžaduje si to spoluprácu na všetkých úrovniach – nielen lokálnej a národnej, ale aj globálnej úrovni. Z hľadiska ochrany zdravia našich občanov je veľmi dôležité pripojiť sa k IHR a spoločne s ostatnými členskými štátmi sveta predchádzať medzinárodnému šíreniu chorôb, pripraviť a chrániť sa pred nimi, kontrolovať ich a zabezpečiť verejno-zdravotnú odpoveď. Primeranými spôsobmi obmedziť riziko a zabrániť zbytočnému zasahovaniu do medzinárodnej dopravy a obchodu. V IHR článkoch 2,3 a 4 je uvedené, že sa bude rešpektovať dôstojnosť, ľudské práva a základné slobody ľudí, podpora rovnosti, solidarity a zachovania suverenity štátov (IHR články 2,3,4; A77/A/CONF./14).

V Martine, 17.6.2024.

prof. MUDr. Henrieta Hudečková, PhD., MPH
hlavná odborníčka MZ SR pre epidemiológiu